

Betg entrar – renviar a la regenza – deliberar

Ina lunga ed intensiva debatta d'entrada davart la revisiun totala da la lescha per la promoziun da la cultura en il cussegl grond

DA MARTIN CABALZAR

■ **Cun 84 cunter 26 vuschs ha il cussegl grond decidì ier saira d'entrar en materia e cun 52 cunter 60 vuschs ha el decidì da betg renviar la fatschenta a la regenza.** Entant che *Gian Michel*

(pbd Schons) ha recumandà en num da sia fracziun da betg entrar en materia èn *Luca Tenchio* (pcd Cuira) e *Rudolf Kunz* (pld Cuira) s'exprimids per renviar la fatschenta per surlavurar a la regenza. En num dals socialdemocrats è *Sandra Locher-Benguerel* s'exprimida en favur d'in credit supplementar en favur da la cultura da 24 milliuns entaifer otg onns. La presidenta da la cumisiun da cultura e furmaziun *Cornelia Märchy-Caduff* (pcd Domat) ha avert la debatta cun preschentar las finamiras principalas da la lescha revidida. La revisiun saja vegnida instradata sin fundament d'incumbensas parlamentaras dals deputads *Martin Montalta* (pbd), *Bruno Claus* (pld), *Marcus Caduff* (pcd) ed *Jon Pult* (ps). Da nov vegnia il sustegn a las scolas da musica, als museums regionals ed a la cultura professionala menziunà specificamain en la lescha. La cumissiun propona d'entrar en materia e renda attent a la numerusas propostas da la cumissiun.

Luca Tenchio (pcd Cuira) consatescha che la regenza n'haja betg resguardà differents propostas fatgas en la procedura da consultaziun ed haja era manchentà d'elavurar in concept strategic sco pretendì en las incumbensas parlamentaras. El è perquai da l'avis da renviar la fatschenta a la regenza e d'insister sin il concept strategic pretendì. Per *Sandra Locher-Benguerel* (ps Cuira) portia la cultura blers impuls al Grischun ed ella promovia il dialog intercultural. Per pudair sa sviluppar vinavant dovria la cultura dentant dapli meds e garanzias finanzialas.

Gaby Thomann-Frank (pld Parsonz) lauda la gronda lavur culturala dad Origen che portia era posts da lavur e gudogn en ina regiun economicamain flai-

Cun attenziun e pazienza ha il minister da cultura Martin Jäger tadlà ils votums dals parlamentararis avant che prender sez il pled. 10

vla. I dovria ina lescha che garanteschia dapli segirezza als acturs culturals.

Christian Kaspar (pld Luzein) è cunter ina lescha da cultura che promova novas quaidas. Tuttina è el per entrar en materia. Da quest avis è era *Heidi Clalüna* (pbd Segl Maria). La cultura saja ina planta custavla che stoppia vegnir tgirada. *Ludwig Waidacher* (pld Arosa) rinfatscha a la regenza da betg avair preschenta in concept, uschia che il cudez saja grond. Las cumpetenzas stoppian restar tar las vischnancas e betg vegnir delegadas a la regiun.

Margrit Darms (pcd Schnaus) è da l'avis ch'i vegnia prestà gronda lavur culturala che basegna dapli sustegn per pudair planisar a lunga vista. *Christoph Jaag* (ps Aschera) ha respect dal fatg ch'igl è

reussì d'unir ils exponents da la cultura. Cultura haja lieu dapertut e saja da gronda impurtanza per l'integrasiun. El na possia era betg pli imaginar in turissem senza cultura.

Walter von Ballmoos (verd-liberal Tavau) è da l'avis che la cultura saja in element impurtant da la qualidad da viver d'in lieu. El pledescha per in process democratic en la discussiun davart la cultura e vul entrar en materia.

Gian Michel (pbd Schons) è da l'avis che la lescha saja fitg schlanca e correspundia perquai a las imaginaziuns da la pbd. El avess dentant spetgà da la regenza dapli ponderaziuns strategicas. Er ils impuls dals en la procedura da consultaziun na sajan betg vegnids resguardads. En num da la pbd propona el da n'in-

summa betg entrar en materia. Il fatg ch'i dettia 29 propostas da midada tar 24 artitgels documenteschia che la lescha na saja betg madirada e la proposta fatga betg digna d'ina revisiun totala.

Rudolf Kunz (pld Cuira) è da l'avis d'entrar en materia, da dentant renviar il sbocz preschenta a la regenza per surlavurar quel. En scadin cas stoppia la regenza fixar clers accents. Ils meds finanzials sappian vegnir mess a disposiziun pir sin fundament dad in cler concept e betg concedids sin reserva.

Lorenz Alig (pld Pigniu) constatescha che daners publics en favur da la cultura sajan savens daners sfarlatads. Pervia dad els possian ins ereger ina u duas turs sin il Pass dal Güglia, dentant per plaschair cun daners privats e betg cun daners pu-

blics. En l'economia privata na dettia era betg ina segirezza da planisaziun sco che quai vegnia pretendì dals exponents da la cultura. Insumma duaia la dumonda definir la purschida. Cultura professionala na saja a priori betg meglra che cultura laica e populara.

Elisabeth Mani-Heldstab (pbd Tavau) accentuescha che cultura professionala haja era la finamira da carmalar giasts d'ordaiifer en il Grischun. Ins na dastgia perquai betg giugar ora cultura professionala cunter cultura da laics. Ella na sappia betg dir gea a la lescha preschenta e quai betg mo ord optica finanziaria, ma bain ord optica culturala sco presidenta da l'Uniun dals Gualsers.

Emil Müller (pbd Susch) di ch'el sustegn era la cultura, la lescha preschenta n'haja dentant nagin concept e nagina finanziaziun e duaia perquai vegnir refusada. Sustegn survegn la nova lescha percenter da *Christina Bucher-Brini* (ps Cuira). *Bruno Claus* (pld Cuira) supplitgescha il parlament d'entrar en la lescha, dentant da renviar quella alur a la regenza.

Andri Perl (ps Cuira) constatescha che la cultura flureschia en il Grischun. Per che era las valladas periferas possian profiter sco ils centers dal sustegn statal propona el d'entrar e da deliberar la lescha cun dotar ella cun ils meds finanzials necessaris. En num da la pps recumonda *Jan Koch* (pps Eigias) d'entrar en materia, dentant da renviar il sbocz a la regenza.

Rico Stiffler (pbd Tavau) è surstà che quels che han cumbattì da finanzia la candidatura per ils Gieus olimpics pretendian uss in sustegn statal per la cultura.

Cun exempels or da sia agenda illustrescha cusseglier guvernativ *Martin Jäger* la gronda varietad e qualidad da la cultura grischuna. Puncto sustegn statal a la cultura occupeschia il Grischun en sias vischnancas cun annualmain 282 milliuns il novavel rang en la rangaziun dals chantuns svizzers.